

TYVEK® - MATERIJAL U ZAŠTITI NA RADU (TYVEK® - MATERIAL IN PROTECTION OF WORKERS)

Dragan Vajgand, Nada Petrović
Agrimatco group Dipkom, Novi Sad
Email: vajgand.d@dipkom.co.yu

Uvod i opšte informacije

U poljoprivrednoj proizvodnji radnici su izloženi mnogim spoljašnjim uticajima, jer se i sam rad obavlja najčešće na otvorenom. Osim sunca i vetra, radnici su izloženi prašini, ali i hemijskim sredstvima (mineralna đubriva, sredstva za dezinfekciju, pesticidi), koja mogu biti, manje ili više, štetna po zdravlje ljudi.

Tab. 1. Indeksi penetracije i repelencije Tyvek®-a

Otpornost na prodiranje tečnosti		
Amonijum hidroksid (30% u vodi)	0,0	91,5
Azotna kiselina (30%)	0,0	96,2
Azotna kiselina (50%)	0,0	96,0
Cobalt sulfat (zasićen rastvor)	0,0	94,9
Etilen glicol	0,0	98,0
Fosforna kiselina (30%)	0,0	97,7
Fosforna kiselina (50%)	0,0	97,6
Glicerol	0,0	94,9
Hidrogen peroksid (30%)	0,0	95,5
Hidrohlorna kiselina (30%)	0,0	96,7
Hidrohlorna kiselina (50%)	0,0	95,4
Izopropanol	0,5	90,2
Kalijum hidroksid (40%)	0,0	97,8
Maslinovo ulje	0,0	80,0
Mravlja kiselina (30%)	0,0	95,4
Mravlja kiselina (50%)	0,0	93,4
N - Heptan	2,6	74,3
Natrijum cijanid (45%)	0,0	94,3
Natrijum hidroksid (10%)	0,0	93,6
Natrijum hidroksid (10%)	0,0	93,6
Natrijum hidroksid (30%)	0,0	99,0
Sirćetna kiselina (30 i 50%)	0,0	95,4
Sumporna kiselina (30%)	0,0	96,8
Živin hlorid zasićen soni rastvor	0,0	95,0

Mnoga preduzeća propisuju i radnicima obezbeđuju opremu, odnosno sredstva zaštite na radu. Međutim, radnici zadužuju ta sredstva, ali ih najčešće ne koriste! Kao najčešći razlog se spominje njihova neudobnost, ali i mišljenje da sredstva zaštite na radu nisu potrebna, jer su te hemikalije "podnošljive". Najčešći uzrok hroničnih problema sa zdravljem, ali i nenamernog trovanja